ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การเปรียบเทียบความคาดหวังที่แตกต่างกันระหว่างผู้ใช้บริการและผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินประจำปี ในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน ชัยพร ธรรมจุมปู

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญเรือง เจริญศรี		ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ นภาพร	ณ เชียงใหม่	กรรมการ
อาจารย์มาลีมาส	สิทธิสมบัติ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของคาดหวังของผู้ใช้บริการที่จะได้รับบริการจากสำนักงานสอบบัญชีและความคาดหวังของสำนักงานสอบบัญชีที่ต้องการจะให้บริการแก่ผู้ใช้บริการในการตรวจสอบงบการเงินประจำปี และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังของผู้ใช้บริการและผู้สอบบัญชีที่มีต่อการตรวจสอบงบการเงินประจำปี

โดยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 29 คน และผู้ใช้บริการของผู้สอบบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 225 บริษัท และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และวิธีทางสถิติ T-test นอกจากนี้ยังได้รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร วารสารที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ผู้สอบบัญชีที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 58.62 ดำเนินงานในลักษณะกิจการเจ้าของคนเดียว ส่วนใหญ่มีจำนวนลูกค้าที่ทำการตรวจสอบงบการเงินปี 2545 จำนวน 1 – 50 ราย ในสำนักงานของผู้สอบบัญชีจะมีจำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชีจำนวน 1 – 5 คนคิดเป็นร้อยละ 58.62 ระดับการศึกษาของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในสำนักงานของผู้สอบบัญชีจะกำหนดตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปคิดเป็น

ร้อยละ 51.72 บริการอื่นที่สำนักงานของผู้สอบบัญชีให้บริการนอกเหนือจากการสอบบัญชีส่วนใหญ่เป็นการบริการให้คำปรึกษาด้านธุรกิจและให้บริการวางระบบบัญชี

ผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งสมุห์บัญชีคิดเป็นร้อยละ 29.33 ส่วนใหญ่จะประกอบธุรกิจประเภทบริการคิดเป็นร้อยละ 40.89 ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการดำเนินงานมาแล้วมากกว่า 10 ปีคิดเป็นร้อยละ 39.55 ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่จะมีทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 5,000,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 51.56 สำหรับปัจจัยหลักที่ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เลือกใช้สำนักงานสอบบัญชีคือความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านบัญชี ภาษีอากร และปัจจัยด้านคุณภาพในการให้บริการสอบบัญชี

ระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีต่อจรรยาบรรณวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1034 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความคาดหวังในการให้บริการที่มีจรรยาบรรณวิชาชีพในระดับมาก ส่วนระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการต่อจรรยาบรรณวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.7007 แสดงว่าผู้ใช้บริการมีความคาดหวังที่จะได้รับบริการที่มีจรรยาบรรณวิชาชีพในระดับมาก ระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีต่อคุณภาพงานสอบบัญชีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.9440 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความคาดหวังในการให้บริการที่มีคุณภาพของงานสอบบัญชีในระดับปานกลาง ส่วนระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการต่อคุณภาพงานสอบบัญชีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4964 แสดงว่าผู้ใช้บริการมีความคาดหวังในการได้รับบริการที่มีคุณภาพของงานสอบบัญชีในระดับมาก ระดับความคาดหวังของผู้สอบบัญชีในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.2586 แสดงว่าผู้สอบบัญชีมีความคาดหวังในการให้บริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายในระดับน้อย ส่วนระดับความคาดหวังของผู้ใช้บริการในบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4378 แสดงว่าผู้ใช้บริการมีความคาดหวังที่จะได้รับบริการเสริมด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายในระดับปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบระดับความคาดหวังระหว่างผู้สอบบัญชีและผู้ใช้บริการพบว่ามีความแตกต่างอย่างเป็นนัยสำคัญของระดับความคาดหวัง

แนวทางในการลดความแตกต่างของความคาดหวังสามารถทำได้โดยทำความตกลงกันโดยใช้หนังสือตอบรับงานสอบบัญชี เพิ่มข้อความในรายงานการสอบบัญชีให้ชัดเจนขึ้น ให้ความรู้แก่ผู้ใช้บริการ ปรับปรุงโครงสร้างวิธีการตรวจสอบบัญชีให้มีมาตรฐาน ขยายขอบเขตความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีและเพิ่มความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี

Independent Study Title Expectation Gap Between Clients and Auditors in Chiang Mai on Annual Financial Statement Auditing

Author Chaiporn Thamjumpu

Master of Accounting

Examining Committee

Asst. Prof. Boonruang	Chareonsri	Chairman
Assoc. Prof. Napaporn	Na Chiangmai	Member
Lecturer Maleemas	Sittisombut	Member

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the differences between the level of expected performance as envisioned by the companies and by the auditing firms in the annual auditing of financial statement.

By the accumulation data from 29 independent auditors in Chiang Mai and 225 companies in Chiang Mai. After gathering the primary data process, the statistics compose of the frequency, percentage, average and T-test has been performed. Beside, this research also aggregates the information from relevant textbooks, documents and journals. The research can be interpreted as below:

The percentage of selected auditors who are individual is 58.62% and mostly have 1 – 50 clients on hand. Each auditing firm has 1 – 5 assistant auditors, equivalent to 58.62%. Assistants' who hold at least bachelor degree are 51.72%. Other services which auditing firms provide to client mostly are consulting service and accounting system design.

The percentage of selected clients who answer the questionnaire are the accounting manager is 29.33%, 40.89% of them engage in service business, 39.55% of these clients business have operated their business for over 10 years or equivalent, 51.56% of clients have less than 5 million Baht of registered capital. The major factor which effects the clients consideration of choosing an auditing firm is ability to provide the consulting service in accounting, tax and quality of auditing service.

The expectation level of auditor in professional code of ethics has an average of 4.1034 which indicate that auditors expect to provide a service with keeping the professional code of ethics at a high level. On the other hand, the expectation levels of the clients in keeping professional code of ethics by auditor has an average of 3.7007 which indicates that the client expects services with professional code of ethics provided by the auditor at high level. Expectation level of the auditor in quality of auditing service has an average of 2.9440 which indicate that the auditor has an expectation in providing a moderate quality of service. On the other hand, expectation levels of the client in quality of service has an average of 3.4964 which indicates that the client has an expectation in high quality of service. Besides, expectation levels of auditor in service complying with the law has an average of 2.2586 which indicate that the auditor expect to provide services complying with the law at low level but client's expectation in service complying with the law has an average of 3.4378 which indicates that the client expects a service which complies with legal at a moderate level.

As a result of comparison of auditors' expectation and clients' expectation, we found the matter differences between auditors' expectation and clients' expectation.

The resolute direction of reduction audit expectation gap is generating understanding by using engagement letter, expanded wording in audit report, educating the people, restructured audit methodologies and expansion of auditor's responsibilities and enhancement of auditor independence.